

ชื่อเรื่อง : แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอวาปีปทุม สำนักงาน กศน.จังหวัดมหาสารคาม

ผู้วิจัย : วิมลรัตน์ จันทร์ยาง

ปีที่วิจัย : 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีความวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอวาปีปทุม สำนักงาน กศน.จังหวัดมหาสารคาม 2) พัฒนาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอวาปีปทุม สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม 3) ประเมินแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอวาปีปทุม สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาจังหวัดมหาสารคาม โดยเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) แบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอวาปีปทุม ประจำปี พ.ศ.2563 รวมทั้งสิ้น 38 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา สถานศึกษาละ 1 คน รวม 3 คน ครูหัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สถานศึกษาละ 1 คน รวม 3 คน จากสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน จำนวน 3 แห่ง ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และผู้ทรงคุณวุฒิ ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 7 คน โดยการใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ขั้นตอนที่ 3 ประเมินแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอวาปีปทุม ประจำปี พ.ศ.2565 จำนวน 38 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และผู้ทรงคุณวุฒิในด้านการบริหารกิจการนักศึกษา การบริหารกิจการนักเรียน องค์กรนักศึกษา หรือด้านการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน จำนวน 7 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมทั้งสิ้น 45 คน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอวาปีปทุม สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ในภาพรวมมีการปฏิบัติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน คือ ด้านการส่งเสริมผู้เรียน ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหาผู้เรียน ด้านการรู้จักผู้เรียนรายบุคคล ด้านการคัดกรองผู้เรียน และด้านการส่งต่อผู้เรียน ตามลำดับ

2. สภาพที่พึงประสงค์ ของการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอวาปีปทุม สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ในภาพรวมมีความต้องการพัฒนาเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความต้องการพัฒนายอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน คือ ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหาผู้เรียน ด้านการส่งเสริมผู้เรียน ด้านการคัดกรองผู้เรียน ด้านการรู้จักผู้เรียนรายบุคคล และด้านการส่งต่อผู้เรียน ตามลำดับ

3. แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอวาปีปทุม สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วยหลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมายของแนวทาง แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีแนวทางในการพัฒนา 9 ประเด็น 2) ด้านการคัดกรองผู้เรียน มีแนวทางในการพัฒนา 8 ประเด็น 3) ด้านการส่งเสริมผู้เรียน มีแนวทางในการพัฒนา 7 ประเด็น 4) ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหาผู้เรียน มีแนวทางในการพัฒนา 8 ประเด็น 5) ด้านการส่งต่อผู้เรียน มีแนวทางในการพัฒนา 6 ประเด็น กลไกการดำเนินงาน ใช้กลไกการดำเนินงานตามหลักการแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA และเงื่อนไขความสำเร็จ

4. ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้งานระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอวาปีปทุม สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม เฉลี่ยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด